

Hipogeu de la família Ferran de Pol

Arenys de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Cementiri de Sinera (Camí de La Pietat, s/n)
Emplaçament: Turó de la Pietat

Coordenades:

Latitud: 41.578231318432
Longitud: 2.5464097782969
UTM Est (X): 462188
UTM Nord (Y): 4603049

Classificació

Número de fitxa: 08006 - 144
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia: Element urbà
Estil / època: Contemporani
Segle: XX
Autoria de l'element: Salvador Puiggròs
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: Ha patit algun desperfecte en un dels pilars.
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat: Privada
Fitxes associades:
[Cementiri de Sinera](#)
[Can Ferran](#)
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dt., 17/01/2023 - 11:47

Descripció

Sepulcre en pedra, obra de Salvador Puiggròs, propietat d'una família de fabricants de gènere de punt. Representa una creu de terme amb quatre tombes a la base, ubicades simètricament en forma de creu.

Hi ha enterrat l'escriptor Lluís Ferran de Pol (Arenys de Mar, 17 de gener de 1911 - Hospitalet de Llobregat, 19 d'octubre de 1995). Es llicencia en dret a Barcelona (1933). Coneix i comparteix afició literària amb Joaquim Ruyra, que passava llargues temporades a Arenys de Mar. A partir de la dècada dels 30 del segle XX, inicia un seguit de col·laboracions en publicacions locals com *Oreig* i *Salobre*. Guanya, amb Tríptic (publicat el 1964), el premi de narracions Narcís Oller (1937). Abans, però, guanya el premi de narrativa Joan Colom dels X Jocs Florals que organitzava l'Ateneu Arenyenc (1934).

En acabar la Guerra Civil, s'exilia a França, on és internat als camps de concentració de Sant Cebrià i Barcarès. Aviat marxa a Mèxic, on hi resideix uns vuit anys i es llicencia en lletres (1946) per la Universitat de Filosofia i Lletres. Allí, coneix a Esyllt T. Lawrence, amb qui es casa. Treballa al diccionari enciclopèdic UTEHA i col·labora a la premsa mexicana, sobretot al diari *Excelsior* i *El Nacional*. Participa en la creació de Full Català i Quaderns de l'Exili, dues de les revistes més importants catalanoamericanes.

L'any 1948 torna a Catalunya i s'estableix a Arenys de Mar, on exerceix la seva professió. S'instal·la a Arenys de Munt, a Can Graupera, on va viure fins l'any 1973, quan es trasllada al pis del carrer de la Platja Cassà d'Arenys de Mar. Atret pel món indígena mexicà, publica l'obra *Abans de l'alba* (1954), que és una evocació, alhora lírica i realista, de la mitologia maia. Les seves narracions, *La ciutat i el tròpic* (1956, premi Víctor Català 1955) i *Érem quatre* (1960), reflecteixen també la fascinació pels ambients mexicans i pel substrat indígena.

Miralls tèrbols (1966), centrada ja en el món català, entronca amb el corrent de la novel·la psicològica, com també el recull de contes *Entre tots ho farem tot* (1982). L'any 1973, publicà *De lluny i de prop*, una selecció de notes de viatge, reportatges i articles periodístics, i el testimoni de la seva estada als camps de concentració. Ferran de Pol es caracteritza per un estil creador i una gran imaginació i ambició literàries.

A *Miralls tèrbols*, reconstrueix els conflictes que assolen un poble del litoral català durant els anys vint del segle passat. L'escenari dels fets és el poble de Marenys que no és res més que el revers del seu Arenys de Mar.

Observacions:

Arenys de Mar ha tingut un bon nombre de personatges il·lustres que s'han volgut enterrar aquí, tot i passar molts anys fora de la vil·la. Alguns d'ells són la família Cabirol, la família Ramis; industrials com Andreu Gurí i Sala, la família Castells i Simon, la família Mollfulleda, la família Riera; indians com la família Castelló, Antoni Torrent i Carbonell, Andreu Lloveras i Riera o Francesc Masseguer i Campins.

Però, per sobre de tot, destaca el ressò que li ha donat, no només al cementiri sinó a tot el poble, l'escriptor Salvador Espriu, enterrat en un simple i humil nínxol. Espriu, com resa la placa que hi ha al costat del seu nínxol, va convertir el cementiri en el centre del seu univers literari de Sinera. En l'obra d'Espriu, presidida per la mort, el cementiri, atalaia entre el mar i el cel, símbols d'eternitat, esdevé el destí últim i constant referència tant del jo íntim del poeta com dels seus personatges sinerencs. També hi reposen altres escriptors, com Fèlix Cucurull o Lluís Ferran de Pol.

"Acaba aquí el viatge. Quan baixo de la barca, sabia a ulls clucs com és al meu davant, sempre pujat per cabres i per mates d'espígol, de fonoll, de llet de bruixa que a penes mouen aquelles primes mans de l'ora quieta desvetllada al cim, el Mal Temps. Límits estrictes d'una vella terra: el seguici dels xiprers rere el carro del sol que se'n va trontollant pels llargs i secs rials i feia, en tramuntar, de la petita carena llum i llunyania de l'horitzó de ponent. He donat la meua vida pel difícil guany d'unes poques paraules despullades. He vist la meua vida com un mur en el silenci de la tarda i el seu pas". (Llibre de Sinera XXXV).

L'Ajuntament edità (BADOSA, Josep i VIADER, Montse; nn.cc) un itinerari on hi figura aquest element.

Història

A principis del segle XIX, es prohibeixen les inhumacions dins els nuclis urbans. Per aquest motiu els ajuntaments construeixen nous cementiris als afores. En el cas d'Arenys de Mar succeeix l'any 1816. Aquest nou cementiri es construeix en el mateix indret que l'actual. Es tracta d'un recinte quadrangular amb més de 300 nínxols i inclou l'antiga ermita de La Pietat.

Però, al fer-se petit, es decideix fer-ne un de nou, just al costat mateix. La construcció es realitza entre els anys 1865 i 1867 i és Domingo Casacuberta, agrimensor, qui el projecta; però signa els plànols l'arquitecte Elies Rogent. Es finança per recaptació entre els vilatans i els indians. És en aquest moment quan s'enderroquen la torre de guaita El Far, l'ermita de la Pietat i l'antic cementiri de 1816.

Amb el nou cementiri en funcionament, el recinte del vell es converteix en l'espai destinat als no catòlics i als suïcides, que no podien ser enterrats, segons les prescripcions de l'Església Catòlica, en terreny sagrat. El primer en ser-hi enterrat és Joan Baptista Cassà, mecenes i lliurepensador, com es deia abans. A mitjans del segle XX deixa d'utilitzar-se i l'any 1988 les restes es trasllades al recinte general.

La capella no s'enllestí fins al 31 de desembre de 1867.

L'any 1895 s'inaugura la reforma del traçat del camí del cementiri que permetrà el pas de carruatges, cosa que evità la conducció dels cadàvers a pes de braços. Al final del 1917 el cementiri pren la configuració actual, en construir-se al centre de la zona d'eixample el darrer bloc de nínxols, que s'ornamenta en la cara corresponent a l'eix ascendent del cementiri amb la construcció de deu nínxols de luxe emmarcats per columnes de pedra artificial.

Des d'aleshores el cementiri no ha modificat la seva estructura en planta.

Bibliografia

BADOSA, Josep i VIADER, Montse (nn.cc). *Un recorregut per Arenys de Mar*. Regidoria de Cultura de l'Ajuntament d'Arenys de Mar.

BADOSA, J; DOÑATE, C; MESTRE, F; RABELLA, J; RAMIS, C i RIBA, J.M. (1972). Treball – Inventari sobre el patrimoni artístic-arquitectònic d'Arenys de Mar, segles XVI-XX. Inèdit.

BADOSA, Josep i MILÀ, Salvador (1990). Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic. Ajuntament d'Arenys de Mar; Aprovat pel Ple en data 22 de març de 1990.

CARREÑO MONTERO, Óscar (2005). *Ferra de Pol. Itineraris*. Ajuntament d'Arenys de Mar.

Enllaços d'interès:

[Associació de cementiris significatius.](#)

[Itinerari Ferran de Pol](#)

